

המדיר פרק שביעי כתובות

עג.

עין משפט
נר מצוה

לא א מיי פ"א מהל
גרושין הלוי סגן
עשן נ טו"ע א"ע פי
קנה עמי סל:

תוספות ר"ד

אמר אבי לא תימא
טעמא דרב כיון שכנסה
סתם אחולי אחליה
לתנאה פי ואפי' כתובה
יש לה אלא טעמא
רב שאן אום עושה
בעילתו בעילת זנות פי
ואחולי [אחליה] לתנאה
גבי קידושין אבל גבי
כתובה לא אלא יוצאה
שלא בכתובה ואפי'
דלא אתי בהדה אלא
קדשה סתם וכנסה סתם
כדכתובא לעיל (ד עט)
בהאשה שגדה בניור
שהיא אומר תנא קמא
ויציא בלא כתובה משום
דאמר אי אפשי באשה
נדנית ואפילו ר"י לא
פליג אלא משום שהיה
לו להפר ולא הפר והוא
נתן אצבע בין שיניה אבל
כשימצאו לה נדרים שאין
יכול להפר מודים דתצא
שלא בכתובה מפני שיכול
לומר אי אפשי באשה
נדנית. והא אפילו בה
חדא זימנא דאיתמר קטנה
שלא מיאנה והגדילה פי
ונבעלה אחר שהגדילה
ועמדה ונשאת רב אמר
א"צ גט משני ושמואל
אמר צריכה גט משני
פי רב סבר אדם יודע
שאין קדושי קטנה בלום
וגמר ובעל לשם קידושין
שאין אדם עושה בעילתו
בעילת זנות ושמואל אמר
צריכה גט משני פי שכל
הבועל מסתמא על דעת
קדושין הראשונים הוא
בועל. צריכה דאיתמר
בהא בהא קאמר רב משום
דליכא תנאה אבל בהא
דאיכא תנאה אימא מודה
ליה לשמואל צריכה ואי
איתמר בהא קאמר
שמואל אבל בהך אימא
מודה ליה לרב צריכה
וק"ל הילכך כרב באיסורי
(פי' הרב אם קדשה סתם
בלא תנאי ונמצא עליה
נדרים ולא כנסה א"צ כנסה
ולא הספיק לבעול כגון
שפירסה נדה הר"י זו צריכה
גט מדבריהם שלא יאמר
אשה איש יוצאה בלא
גט וכל הדין שפרשו
לגבי נדרים כך נתפרש
לניין מומין שאלו שתי
בבות פתרון אחד להם
לכל דבר אלא שבנדורים
חלקנו ודוקא בג' נדרים
הוי טעות אבל שאר
נדרים לא אבל לגבי
מומין אין לחלק ביניהם.
בדין במומין גדולים ובין
במומין קטנים הוי מקא
טעות): כנסה סתם וכו'.
כתובה הוא דלית לה
הא גיטא בעיאי מאי לאו
קדשה על תנאי וכנסה
סתם פי' דסיפא ארישא
קאי וקשיא לשמואל:

לא תימא טעמא דרב כיון דכנסה סתם אחולי אחליה לתנאה. פי' כיון שכתובה ויהא לה כתובה וקשה לרבינו יצחק ל"כ מאי קאמר לא תימא פשיטא דלא מני למימר הכי דהא תנן בהדיא במתני' נכסה סתם תנא בלא כתובה ונראה ללא פירכה היא דהוא מני לאוקומי ממתנין בשלל זעל והכא צעל קאמר לחלוי לחיל לתנאה ורבינו יצחק פי' לא תימא טעמא דרב כיון דכנסה אפי' דלא צעל לחליה לתנאה ומהא לריכה גט ומיהו כתובה ודאי לית לה כדתנן במתני' אלא טעמא דרב משום דאין אדם צעל בעילתו צעילת זנות ופליגא אשולא אמר רבי אלעזר דאמר לקמן דצעל מודו כולי עלמא לריכה גט ולא פליגי רב ושמואל אלא בשלל צעל ור"ת דהכא משמע לשמואל אדם צעל בעילת זנות ויש תנאי צנשוין וקשה דביצמות בפרק ד"ש (דף קו. וס) תנן ד"ש אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ואמרינן צוגמרא אמר רב יהודה גט אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי לפי שאין תנאי צנשוין ואי אמרת נשואה תמאן אחי למימר יש תנאי צנשוין אלמא קבר שמואל דאין תנאי צנשוין דבית הלל נמי לא פליגי אלא משום דצברי דליכא למיגור דמידע ידעי נשואי קטנה דרבנן יניחו אכל הא מודו דאין תנאי צנשוין ורבינן בגיטא התם אמר רב יהודה אמר רב ואומר ר"י שלא הועיל כלום לרבה דאמר לקמן דצטעות אשה אחת דברי הכל אינה לריכה גט

אלמא לרב נמי יש תנאי צנשוין ועוד דהתם פריך נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר ומשני לפי שאין תנאי צנשוין בפרק ד"ש (דף קו. וס) תנן ד"ש אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ואמרינן צוגמרא אמר רב יהודה גט אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי לפי שאין תנאי צנשוין ואי אמרת נשואה תמאן אחי למימר יש תנאי צנשוין אלמא קבר שמואל דאין תנאי צנשוין דבית הלל נמי לא פליגי אלא משום דצברי דליכא למיגור דמידע ידעי נשואי קטנה דרבנן יניחו אכל הא מודו דאין תנאי צנשוין ורבינן בגיטא התם אמר רב יהודה אמר רב ואומר ר"י שלא הועיל כלום לרבה דאמר לקמן דצטעות אשה אחת דברי הכל אינה לריכה גט

אלמא לרב נמי יש תנאי צנשוין ועוד דהתם פריך נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר ומשני לפי שאין תנאי צנשוין בפרק ד"ש (דף קו. וס) תנן ד"ש אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ואמרינן צוגמרא אמר רב יהודה גט אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי לפי שאין תנאי צנשוין ואי אמרת נשואה תמאן אחי למימר יש תנאי צנשוין אלמא קבר שמואל דאין תנאי צנשוין דבית הלל נמי לא פליגי אלא משום דצברי דליכא למיגור דמידע ידעי נשואי קטנה דרבנן יניחו אכל הא מודו דאין תנאי צנשוין ורבינן בגיטא התם אמר רב יהודה אמר רב ואומר ר"י שלא הועיל כלום לרבה דאמר לקמן דצטעות אשה אחת דברי הכל אינה לריכה גט

אלמא לרב נמי יש תנאי צנשוין ועוד דהתם פריך נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר ומשני לפי שאין תנאי צנשוין בפרק ד"ש (דף קו. וס) תנן ד"ש אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ואמרינן צוגמרא אמר רב יהודה גט אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי לפי שאין תנאי צנשוין ואי אמרת נשואה תמאן אחי למימר יש תנאי צנשוין אלמא קבר שמואל דאין תנאי צנשוין דבית הלל נמי לא פליגי אלא משום דצברי דליכא למיגור דמידע ידעי נשואי קטנה דרבנן יניחו אכל הא מודו דאין תנאי צנשוין ורבינן בגיטא התם אמר רב יהודה אמר רב ואומר ר"י שלא הועיל כלום לרבה דאמר לקמן דצטעות אשה אחת דברי הכל אינה לריכה גט

לא תימא. קסבר רב אחולי לתנאה וכתובה צעי למימז לה אם מנרשה: אלא טעמא דרב. לענין גט דקסבר אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ובעל לשם קידושין ואפי' ימנאל עליה נדרים אבל לענין ממונה צנשניה קאי שאם ימנאל עליה נדרים תנא בלא כתובה: קטנה. יתומה: שלל מואנה. צקטנותה: והגרינה. ובה עליה ואח"כ מיאנה ועמדה וינסת: אין לריכה גט משני. דכי גדלה צא עליה לשם קדושין דיועד הוא שאין קידושי קטנה כלום: לריכה גט משני. דכל הבעול על דעת קדושין הראשונים צועל. וע"ג דמודה שמואל שאסורה לשני דמשנה הלמה היא (גדה דף קד. כג.)

לפי דמשנה הלמה היא (גדה דף קד. כג.) דאין הוצא ממאנת משהציתה שתי שערות גט מיהא צעיל מיניה דהא דאמרי רבנן גדולה לא ממאנת מדרבנן הוא ורב סבר דאורייתא היא משום דכי בעיל משתגדיל לשם קדושין בעיל: דליכא תנאה. והכל יודעין שאין צמעה קטנה כלום וגמר ובעל לשם קדושין: דליכא תנאה. וסבר הוא שתיקיים תנאה דהואיל ומינסבא ליה אין עליה נדר ולא מסיק אדעתיה לבעול לשם קדושין דאינו חפץ באשה נדרית: כהא קאמר שמואל. כהא קאמר ר' יוחנן. וספיא ארישא קאי וקאמר כתובה הוא דלא צעיל דלענין ממונה לא אחיל תנאי אבל גיטא צעיל דלשם קדושין צעל דאי משתכח עלה נדרים לא תנא בעילתו זנות כרב:

אלמא לרב נמי יש תנאי צנשוין ועוד דהתם פריך נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר ומשני לפי שאין תנאי צנשוין בפרק ד"ש (דף קו. וס) תנן ד"ש אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ואמרינן צוגמרא אמר רב יהודה גט אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי לפי שאין תנאי צנשוין ואי אמרת נשואה תמאן אחי למימר יש תנאי צנשוין אלמא קבר שמואל דאין תנאי צנשוין דבית הלל נמי לא פליגי אלא משום דצברי דליכא למיגור דמידע ידעי נשואי קטנה דרבנן יניחו אכל הא מודו דאין תנאי צנשוין ורבינן בגיטא התם אמר רב יהודה אמר רב ואומר ר"י שלא הועיל כלום לרבה דאמר לקמן דצטעות אשה אחת דברי הכל אינה לריכה גט

(א) יצמות קו. גיטין פ"א:
(ב) יצמות קט: א (קידושין ה. א.)
(ג) רש"י ומהרש"א לא גרסו דרבנן וכו' צנ"י כ"י,
(ד) וע' תוס' יצמות קי. ד"ה צנ"י:
(ה) וכו' תוס' יצמות קי. ד"ה צנ"י:
(ו) וכו' תוס' יצמות קי. ד"ה צנ"י:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ושמואל וכו' ומנא הלוו משום אחות:
(ב) בא"י מדרבנן דרישא דקאמרי כשהחזירה:

מוסף רש"י

דאי אתמר בההיא. בני קטנה שלל מיאנה, בהדיא קאמר רב, דליכא אדעתיה לבעול לשם קדושין משגדיל, משום דליכא תנאה. אין פסול קדושין הראשונים משום תנאי אלא משום קטנות, ואדם יודע שאין קדושין הראשונים בלא ובעל לשם קדושין, אבל בהא מודה ליה לשמואל. ודעתה דתנאי בעיל. כסבור שאין עליה נדרים וקיימא תנאי שתיקיים (יבמות קי.)